

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Theses Theologicæ Apologeticæ Et Miscellanæ,
Adversvs Doctrinam Cornelii Iansenii Propvgnatam Ab
Eivs Patronis Svb Prætextv Qverimonix Typographi
Lovaniensis**

Derkennis, Ignatius

Antverpiæ, 1641

XII. De Doctrina Lessii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73743](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73743)

Apostolica Sedes? Respondet: Hereofateor. Sed quid ad doctrinam Augustini clarissimam constantissimam, quam toties probavit & sequitur, sequendam, monuit Apostolica Sedes? supponens, sed non probans, hanc propositionem, quæ à Pontificibus 11. inter hæreticas, erroneas, scandalosas, & offensivas, damnata, abolita, circumscripta, aut (vt verbo ipsius utar) proscripta est, ab Augustino velut fundamentalem doctrinam contra Pelagianam hæresim, traditam & ab antiquis Pontificibus probatam esse. Sed cur posteriores damnant, aut prohibent, quod priores probarunt? Ne Pontificiam, inquit, Sedem in pugna secum relinquamus; nihil arbitror opportunius dici posse, quam Romanam Ecclesiam. . . . cum cerneret contrariam propositionem communi Scholasticorum consensu in scholis certo sensu receptam esse, eam tanisper vetandam censuisse, ne nouitate sua lres, offensa-

nes & scandala generaret. Sed cur ne id fecerit, non potius veram, & ab Augustino doctam, & à nouem, quos Iansenius citat, antiquis Pontificibus approbatam esse declarauit? licet enim his omnis & offensus cessare poterat. Respondet: Quid si vel tunc ostendi potuisset (sicut licet, vt nunc ostendit Iansenius) hanc aliam, nonnullas propositiones ab Augustino, tam inopinde à tot sæculis traditas. . . . nunquam, arbitror, huiusmodi decretum ab Apostolica Sede emanasset &c. Videat hic Lector. An, quod aliis malè impingitur, non ipse Iansenius Pontifices inter se committat. Quam bene de Apostolica Sede mereatur, qui Pontifices illos duos damnasse aut certe prohibuisse dicit, quod damnaturi vel prohibitori non erant, si tunc ostendi potuisset, quod nunc ostendere se putat aut iactat Iansenius.

XI. DE CITATO AVGVSTINO A SVAREZ ALISQVE.

SCRIPTORES Societatis Bellarminum, Molinam, Suarez, Valquez, aliosq; ex Augustino probuius doctrinam arripuisse & citasse obiectiones Pelagij.

Hoc asserit Iansenius, & cum centies id repetat, tria omnino loca profert, à nobis refutata cap. vi. Thesis §. 5. Patroni eius, defertis ceteris, vnum è tribus locum defendunt, allatum à Suare ex lib. de Corrupt. & gratia c. 10. vbi hanc sententiam: *Non habuit perseverantiam primus homo, & si non habuit, non vtiq; accepit: quamquam in obiectione positam, accipit pro admittit. & dicunt*

I. *Eam esse obiectionem Pelagij. Sed dicunt, non probant: constat enim ex initio libri & cap. 10. eam esse Valentini Abbatis Augustinum consulentis.*

II. *Falsum esse quod Augustino tribuit Suarez: Non potuisse primum hominem habere perseverantiam non acceptam, cum ille oppositum doceat. Negamus docere oppositum, vel ostendant in illo Augustini libro, hanc aut similem propositionem: Potuit primus homo habere perseverantiam non acceptam. Quod non faciunt, nec faciunt. Pro Suare facit illud cap. 11. Gratia data primo homini est, quæ fit vt habeat homo iustitiam si velit. Et illud: Quæ sic adiuuabatur liberum arbitrium, vt sine hoc adiutorio in bono non maneret, & per hoc posset permanere si vellet. Ex quibus pro se bene concluderet Suarez, primum hominem si perseveraf-*

set, non rectè potuisse dicere: se habuisse perseverantiam non tamen accepisse, quod illum dicere potuisse perperam censent Aduersarij, ex eo quod posset eam sibi dare per liberum arbitrium, adiutum gratia sufficiente; nec indigens datâ sibi efficacia. Nam etiam gratiam sufficientem, quam habebat, poterat reddere efficacem: si tamen id faceret, non efficeret, quin ea peculiariter à Deo esset data: atque ita accepta.

III. *Augustinum non distinguere in dupliem perseverantiam. & hanc, non potentiam significare, sed actum.*

In utroque falluntur: Nam perseverantiam quandoque pro actu, quandoque pro habitu sumi, docet D. Thom. 2. 2. q. 109. a. 2. & 4. Duplicem verò perseverantiam, siue adiutorium perseverantiam, siue in actu, siue in habitu spectatum, manifestè agnoscit Augustinus cap. 12. dum ait: *Primo homini datur est adiutorium perseverantiam, non quo faceret, vt perseveraret, sed sine quo perseverare non possit. Quid manifestius, quam duplex hic adiutorium perseverantiam ab Augustino distingui, vnumque Adamo tribui, alteram negari? Quid ab omni specie veri alienius, quam id quod admittit Suarez, esse obiectiones Pelagij, ab Augustino refutatas? Quam stramineus laqueus, quo teneri putant Suarezianus oculatissimus doctorem.*

XII. DE DOCTRINA LESSII.

HANC dicunt 1. à Facultate Theologica Louanensi, & Duacensi proscriptam. 2. ex Diplo-

mate Sixti IV. aduersus Petrum de Rino Louanensem Philosophum edito, valdè oppugnatam. (pag. 51. 3. Decr.)

3. Decreto P. Claudij Generalis, alijsq; Patribus sub Clemente VIII. & Paulo V. proscriptam. 4. à Bellarmino grauer improbatam. pag. 10. 11.

AD PRIMVM. Antiqua Lessij causa modò non agitur, sed Iansenij; eaque non cum Academia, sed cum pauculis Iansenij defensoribus, qui se Academia nomine palliare presument. Quibus tamen pro Lessio sic breuiter ad singula respondemus. Qui ex utraque illa Facultate Lessij doctrinam censuerant, proscribere eam suâ auctoritate non poterant: cum nulli (nisi B. Petri successori Pontifici Romano) liceat doctrinam Christianam res controuersas definire: ut Censoribus illis rescriptit Octavianus Episcopus Calatinus cum potestate Legati à latere Nuntius Apostolicus, in eo diplomate, quo, iussu Sixti V. Pontificis, Lessij doctrinam defendit, & sana doctrina articulos nuncupauit. Minus id nunc potuit vnus Iansenius tamen Episcopus, eiusque Patroni, cum diploma illud sub pena excommunicationis lata sententia grauilimè edicat: ut nemo cuiuscumque ordinis, gradus, conditionis, vel dignitatis existat. impofterum atteneret, ut ausu temerario eas hereticas, suspectas, offensiuas, & periculosas esse. affirmare presumat. Vbi cum sententias ipsas notari vetat Pontifex, liquet, quòd ex his ne quidem materialis hæresis impingi possit Auctori. Quod notent ij, qui in hoc bene purgasse se putant Iansenium, quòd dicant eum nulli formalem hæresim impigisse. Qui verò dicunt veteri se, ne Lessius veritati indaganda studens in obscura nocte ignes fatuos viderit; ij legant Matth. 5. 22. & timoris sui remedium inuenient, si patienter legant. Sanè ignes fatui SANÆ DOCTRINÆ ARTICVLOS non ostendunt, quos teste Pontifice inuenit Lessius; etiam tunc quando à Suario recessit. Nec enim si quandoque non eadem docent Angelicus & Seraphicus Doctor, illicò sana docere desinunt. Ceterùm Lessius non alium quàm Augustinus hominem inuenit, à latronibus semiuiuum relictum. Semiuiuum, inquam: sed videant qui id obiciunt pag. 28. ne pro semiuiuo mortuum ex Iansenio obrudant, & nil nisi cadauerinum exhalantem, quippe qui iuxta illum, quocumque se verterit, quadam humanis viribus insolubili peccandi necessitate teneretur. Sic enim docet tom. 2. col. 496.

AD SECVNDVM. Diploma Sixti IV. quo is Petrum de Riua damnauit, Lessij doctrinam non tangit: docuerat enim de Riua peccatum Antichristi à Deo reuelatum, & negationem Petri à Christo prædictam, non contingenter, sed ex necessitate, & inimpedibiliter euentura; quia cum reuelatio ea præterita sit, nec ad præteritum detur potentia, &

eà positâ per necessariam consequentiam ex ea sequatur Antichristum & Petrum esse peccaturos: hinc illa ipsa quoque peccata docebat esse necessaria, & inimpedibilia. quod meritò damnauit Pontifex; uti & Axioma, iuxta eum sensum, quo ad illud probandum abutebatur Petrus de Riua: videlicet: *Quod ex inimpedibili per necessariam consequentiam sequitur, hoc est inimpedibile.* Quamquam Axioma Petri de Riua, qui est articulus eius secundus, hoc potius fuit: *Nihil præcedit per lineam successionis mediam, (id est, tempore) euentum futuri contingentis, quod huiusmodi euentum (sic nempe ut contingens maneat) inferre possit per necessariam consequentiam.* Quod ex iam dictis patet falsum esse. Nam ut benè contra prædictum Petrum de Riua definitum est Articulo tertio: *Dei præsentia de futuro euentu rerum contingenter futurarum insert per necessariam consequentiam res illas fore.* Ut hæc est necessaria consequentia: *Deus præscit Antichristum esse nasciturum, ergo Antichristus nascetur.* Cum tamen consequentia necessitas, non tollat contingentiam consequentis. Aliud longè volebat Lessius: non enim dicebat inimpedibile, & necessarium esse id; quod ex aliquo quocumque modo inimpedibili sequitur per necessariam dumtaxat consequentiam (quod volebat Petrus de Riua) sed quòd necessario, & efficaciter sequitur ex aliquo omni modo inimpedibili, quòdque nullo modo dependet ab vlla libera nostra determinatione; sic enim necessarium fore censebat actum bonum; quem Deus omnipotenti suâ voluntate absolute, & efficaciter prædefiniisset, & ex cuius vi efficaciter quempiam ad opus determinaret, absque vllò respectu ad liberam eius determinationem, etiam sub conditione præuisam. Quod cum à priori illo maxime differat, videntur ij, qui illud axioma nunc adferunt, diploma illud, & controuersiam Petri de Riua numquam legisse, aut intellexisse, aut certè id dissimulare. ut autem intelligant, legant si lubet P. Lugo de Incarnatione disp. 26. sect. 6. num. 72. Quòd si armentarium illud suum accuratius inspexissent, inuenissent certè arma, quibus Iansenium suum imperebant; decretum videlicet Facultatis Theologicae Louanensis, quæ anno 1519. damnauit libros & tractatus Lutheri, tamquam de medio tollendos, igniq; cremandos, ob varios articulos, inter quos vnus fuit, quòd insigniter detraxisset Philosophia, & omnibus Doctoribus, qui fuerant ad annos 400. Quod qualiter à Iansenio præstitum sit, ipsomet teste alibi probauimus.

AD TERTIVM. Decretum P. Claudij doctrinam Lessij non abrogauit: nam admodum R. P. Mutius Vitelliscus Generalis, & Assisten-

Assistentes, & Secretarius, qui decreto illi condendo praesentes interfuerant, Patres item congregationis 7. ad id deputati, censuerunt: non intendisse P. Claudium suo decreto decernere Deum sua voluntate praedeterminasse, vel praedeterminasse aliquid nostrum bonum opus independentem a cognitione libera nostra voluntatis: nec etiam quod in gratia efficaci sit aliqua entitas realis, aut alius modus physicus in actu primo qui non sit in gratia sufficiente: sed hoc tantum quod fuerit speciale beneficium Dei dedisse vni v.g. Petro ex proposito boni in eo faciendi gratiam eo tempore & loco, quo scientia conditionalium praesciuit illum ea gratia bene vsurum: quod beneficium non contulit alteri, v.g. Ioanni, cui dedit gratiam eo tempore & loco, quo praesciuit eum sua culpa ea non vsurum. Sic ad Provincias rescripsit 7. Iunij 1616. Cui non repugnat doctrina Lessij antea edita, nec quidquid hic in scholis doctum fuit Louanij. Non ergo est, quod in Lessium, eiusque successores hoc decretum vrgeant noui eius Censores: vel in alienis oculis festuca querat.

AD QUARTVM. Bellarminus l. i. de gratia c. 12. cit. nec Lessij, nec Molinae meminit: sed sententiam eorum, qui gratiam efficacem constituunt in consensu, & operatione humana, ita vt ab euentu dicatur gratia efficax, quae videlicet sortitur effectum, refutat, & disputando, non censendo dicit: haec opinio aliena est omnino a sententia D. Augustini, & quantum ego existimo (nota particulam hanc ab aduersariis omitti) a sententia

etiam diuinarum Scripturarum. Quam sententiam sic expolitam pro sua non agnosceret Lessius, nec Molina, qui efficaciam gratiae tam in actu primo, quam secundo ponunt volunt in ipsa gratia: quamquam ad efficaciam completam in actu secundo requirant liberam cooperationem voluntatis, vt eam sine qua non; quae a nemine Catholico videtur excludi posse, cum Trident. sess. 6. cap. 5. definiat: hominem diuinae gratiae ita libere assentiri, & cooperari, vt diuinam inspirationem (id est gratiam) recipiens illam adiuuere possit. Vide Less. de Grat. cap. 10. num. 9. & alibi satis pro se locaturum. Quod si Bellarminus, Suarez, Lessius, alijue aliorum sententias in aliquo peculiari puncto quandoque impugnent aut improbent, id modestè, & scholastico more disputando faciunt, non sicut Iansenius eorum doctrinam damnando, & cum Haereticorum erroribus in statera appendendo, & infra eos deprimendo. Sic enim multis non probatur, neque hic tradita fuit, doctrina Vasquez, quae cogitationem congruam ordinis in substantia naturalis, ex merito Christi profectam, verae gratiae accessus, ne vllum opus bonum, non ex gratia ortum, agnoscat. Longissimè porò à Pelagianismo abest, ille doctissimus scriptor, qui nullam veram gratiam à Concilijs, aut Patribus requisitam reiecit; sed omnem constantissime admittit, & defendit.

XIII. DE AVCTORITATE AVGVSTINI ET PATRVM.

Circa Patres pro doctrina allegata in Thesisibus, multa in defensionem Iansenij praesidenter opponunt illius Patrum. Auent a. 1. Nos horrere mentionem, & nomen Augustini, ideoq; malle ad Patrum vetustiorum tribunal causam totam deferre. b. 2. Errorem Semipelagianum, veteribus Patribus ferè communem fuisse, & eundem in Basilio, Nazianzeno, Chrysostomo, promptissimum esse, ostendere. c. 3. Queruntur Origenem inter SS. Patres in causa Pelagianorum perpetuo produci, quo nihil turpius fieri potest.

a pag. 30. 31. b pag. 31. c pag. 32.

AD PRIMUM. Diffiteri non possumus nos horrere nomen illius Augustini, quem Iansenius, Ecclesiae consensui, Concilijs, Patribus, quin & ipsi vero Augustino contrarium reddit, in hoc Caluinum imitatus. Huius verò nomen nos horrere falsitatis satis arguunt Theses nostrae, quae omnes ex indubitatis illius scriptis confirmatae, & supra decem subinde in rem vnam stabilendam locis ex Augustino adductis illustratae, facillè ostendunt, quae veneratione, & amore illum prosequamur. Si plerumque sensum, quo Iansenius in-

terpretatur Augustinum, reiciamus, id nobis non magis vitio verti potest, quam quod contra Caluinum, illum Ecclesiae ac reliquis Patribus ostendamus esse conformem. Augustino, vt indiuiduum comitè adiungimus Prosperum, aliosque illustrioris notae posteriores Patres: atque ita nõ magis ad vetustiorum Patrum, quam ad Augustini, Prosperi, aliorumq; tribunal causam deferimus. Quid quod Augustinus ipse ad vetustiores Patres semper appellet lib. 1. contra Iulian. c. 5. de leg. & lib. 2. c. vlt. Imò & contra Semipelagianos agens, vt patet ex lib. 2. de bono perleu. c. 17. & ad se solum nolit pronocari. Noluit is doctrinam suam videri singularem, sed eum principis orbis Magistris communè. Si hoc ipso ruti, quo ad solius Augustini, ex nostro genero exponendis, tribunal appellamus, tutas erit de ipse Caluinus, idem sepius ingeminans. Tunc etiam Nouatores reliqui, dum ad solam prouocant Scripturam, ex suo sensu explicandam, vt normam veritatis; Quorum methodum satis damnat Trid. sess. 4. dum grauius sanxit: Ne quis contra vnanimem consensum Patrum sensum